MALTA

QORTI CIVILI, PRIM AWLA
MALTA

ONOR. IMHALLEF
CARUANA DEMAJO GIANNINO

Seduta tal-15 ta' Ottubru, 2002

Citazzjoni Numru. 2692/1996/1

Paul Gambin
versus
K.T. Company Limited

F’din il-kaw\a l-attur qieg]ed jitlob illi l-qorti tg]id illi kuntratt li fih l-attur kien parti flimkien mas-so`jetà konvenuta kien simulat.
I`-`itazzjoni tg]id illi fit-18 ta’ Jannar 1988 kien pubblikat fl-atti tan-Nutar Tonio Spiteri kuntratt li bis-sa]]a tieg]u l-attur deher illi big] lis-so`jetà konvenuta, bil-prezz ta’ tlitt elef lira (Lm3,000) li ng]ad illi t]allas fuq il-kuntratt i\da li qatt ma t]allas, is-sit fabbrikabbli immarkat A3, parti mill-art imsej]a *ta’ }abel Qassis*, fi Triq Bir\ebbu[a, limiti tal-Gudja, imfissra a]jar fil-kuntratt imsemmi.
Dan l-att, tkompli tg]id i`-`itazzjoni, kien simulat g]ax la l-attur u lanqas is-so`jetà konvenuta ma kellhom il-]sieb illi l-art tg]addi g]and il-konvenuta u li jit]allas il-prezz, i\da l-partijiet kienu ftiehmu illi jippubblikaw il-kuntratt sabiex is-sit *de quo* ma jibqax jidher li kien ta’ l-attur billi dak i\-\mien kellu di\gwid ma’ martu u ma riedx illi din tie]u sehem mis-

sit akkont ta' sehemha fil-qsim tal-komunjoni ta' l-akkwisti. Il-partijiet kienu ftiehmu wkoll illi, wara li jkun g]adda l-perikolu tal-pretensjoni ta' mart l-attur, ji[i pubblikat att ie]or biex is-sit jer[a' lura g]and l-attur. G]alhekk, l-att tat-18 ta' Jannar 1988 kien simulazzjoni assoluta billi l-partijiet qatt ma kellhom il-]sieb illi s-sit jg]addi tassew ming]and l-attur g]al g]and is-so`jetà konvenuta.

Meta fl-1989 l-attur talab lill-konvenuta biex tersaq g]all-pubblikazzjoni ta' l-att biex jie]u lura, jew jidher illi jie]u lura, is-sit, kif kienu ftiehmu, is-so`jetà konvenuta ma riditx twettaq il-ftehim. L-attur g]alhekk feta] din il-kaw\a u qieg]ed jitlob illi l-qorti:

1. tg]id illi l-kuntratt tat-18 ta' Jannar 1988 fl-atti tan-Nutar Tonio Spiteri kien att ta' simulazzjoni assoluta billi l-partijiet ma kellhomx tassew il-]sieb illi jse]] il-bejg] tas-sit imsemmi fil-kuntratt;

2. tikkundanna lill-konvenuta biex tidher fuq att li ji[i pubblikat biex is-sit *de quo* jer[a' lura g]and l-attur, jew jing]ad illi huwa ta' l-attur; u

3. ta]tar nutar biex jippubblika l-att, tiffissa l-jum, il-]in u l-post tal-pubblikazzjoni, u ta]tar kuratur biex jidher f'isem min ma jersaqx g]all-pubblikazzjoni, a spejje\ ta' l-attur.

Talab ukoll l-ispejje\ [udizzjarji, fosthom dawk ta' l-ittra uffi`jali ta' l-1989 u tal-mandat t'inibizzjoni ma]ru[ kontra s-so`jetà konvenuta.

Is-so`jetà konvenuta ressqet dawn l-e``ezzjonijiet:

1. it-talbiet ta' l-attur "huma infondati kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt";

2. l-attur qieg]ed jag]mel din il-kaw\a b'mod vessatorju g]ax kien feta] kaw\a o]ra, bi`-`itazzjoni numru 1325/89, fuq l-istess premessi,u dik il-kaw\a marret de\erta;

3. is-so`jetà konvenuta ma wettqet ebda simulazzjoni meta sar il-kuntratt tat-18 ta' Jannar 1988.

L-attur xehed illi hu kellu xi jg]id ma' martu u, biex iqarraq biha u ma j]allix li tie]u sehemha kollu mill-komunjoni ta' l-akkwisti, ried illi l-art meritu tal-kaw\a tallum ma tibqax tidher li hija tieg]u, u g]alhekk ftiehem ma]uh, li kien imexxi s-so`jetà konvenuta, biex isir kuntratt li bis-sa]]a tieg]u l-attur jidher li qieg]ed ibig] l-art lis-so`jetà konvenuta, bil-patt illi, meta ma jibqax perikolu li mart l-attur tag]mel xi pretensjoni fuq l-art, is-so`jetà konvenuta

ter[a' tg]addiha lura lill-attur. Dan il-ftehim bejn l-attur u]uh f'isem is-so`jetà konvenuta sar bil-fomm.
L-att ta' bejg] mill-attur lill-konvenuta kien pubblikat min-Nutar Tonio Spiteri fit-18 ta' Jannar 1988. Qabel, fid-29 ta' Lulju 1987, kien sar konvenju.
Fuq din l-art jit]allas `ens ta' ]mistax-il lira u ]amsin `ente\mu (Lm15.50) fis-sena, u l-attur xehed illi, ukoll wara l-bejg] lill-konvenuta, i`-`ens baqa' j]allsu hu g]al xi \mien. Imbag]ad, wara xi \mien, sejja] lill-konvenuta biex isir kuntratt ie]or biex l-art ter[a' ddur g]al fuqu i\da l-konvenuta ma riditx. G]alhekk l-attur fet]ilha kaw\a b]al din tallum, bi`-`itazzjoni numru 1325/1989, i\da dik il-kaw\a marret de\erta fl-1 ta' Settembru 1995. Wara li saret il-kaw\a, i`-`ens bdiet t]allsu s-so`jetà konvenuta.
Xehed ukoll Joseph Aquilina, amministratur ta' sid i`-`ens, u dan qal illi kien fid-9 t'Ottubru 1990 illi kienet mag]rufa l-konvenuta b]ala l-*utilista* u `-`ens bdiet t]allsu l-konvenuta flok l-attur.
Is-so`jetà konvenuta ressqet biex jixhdu lil Tony Gambin u Frank Gambin, ]ut l-attur, u dawn `a]du li kien hemm simulazzjoni u xehdu illi l-attur tassew ried ibig] l-art u xtratha s-so`jetà konvenuta. Xehdu wkoll illi lill-attur ]allsuh bi flus kontanti, g]alkemm in-negozju ma deherx fil-kotba tas-so`jetà. L-ispejje\ tal-kuntratt t]allsu b'*cheque* ma]ru[minn Frank Gambin[1].
Il-qorti hija tal-fehma, wara li qieset ix-xiedha u l-atti kollha fil-pro`ess, illi lill-attur ma se]]lux li juri illi l-]sieb tal-partijiet meta dehru fuq il-kuntratt pubblikat min-Nutar Tonio Spiteri fit-18 ta' Jannar 1988 ma kienx dak li jidher mill-kuntratt. Hemm konflitt bejn dak li xehed l-attur u dak li xehdu]utu f'isem il-konvenuta, i\da ma hemm xejn li jista' jwassal lill-qorti biex temmen lill-attur aktar mix-xhieda l-o]ra.
Huwa minnu illi l-fatt illi jidher illi l-attur baqa' j]allas i`-`ens g]al sentejn wara li sar il-kuntratt huwa indizju favur tieg]u, i\da, fil-fehma tal-qorti, dan ma hux konklu\iv. Fil-fatt Joseph Aquilina, amministratur ta' sid i`-`ens, xehed illi li jista' jg]id hu illi r-ri`evuti]ar[u f'isem l-attur, i\da ma jistax

---

1 *Fol.* 84.

ig]id min materjalment]allas[2], u jista' jkun illi r-ri`evuti baqg]u jo]or[u f'isem l-attur g]ax id-direttarju kien g]adu ma [iex mg]arraf li sar it-trasferiment ta' l-utli dominju u l-lawdemju kien g]adu ma t]allasx.
Min-na]a l-o]ra l-fatt illi l-ispejje\ tal-kuntratt]allashom rappre\entant tal-konvenuta huwa indizju kontra l-attur, g]ax jekk tassew il-kuntratt kien simulat dan sar fl-interess ta' l-attur, mhux tal-konvenuta, u l-konvenuta ma kellhiex interess li t]allas hi.
Dawn il-konsiderazzjonijiet iwasslu lill-qorti biex tg]id illi ma hix sodisfatta illi lill-attur se]]lu li jeg]leb l-oneru tal-prova, u g]alhekk ma tistax tilqa' t-talbiet tieg]u.
G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi ti`]ad it-talbiet ta' l-attur u tikkundannah i]allas l-ispejje\ [udizzjarji kollha.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.

[2] Ara x-xiehda ta' Joseph Aquilina fis-seduta tat-23 ta' Marzu 1992 fl-atti ta`-`itazzjoni 1325/1989.